

Mijlpaal voor ontwerper Huitema

YachtFocus Magazine 86 - december 2011

Van een jacht voor Prins Rainier naar 400 Barkassen

Onlangs is de vierhonderdste Barkas afgeleverd. Dit maakte de ontwerper ingenieur Lammert Huitema bekend tijdens de ondertekening van de koopovereenkomst van zijn eigen Barkas 1150 OK 'Meander' bij Jachtmakelaardij 'Het Wakend Oog' te Woudsend. Nooit eerder zijn van een Nederlands ontwerper zoveel schepen van hetzelfde type op een niet-serieuze wijze gebouwd.

Tekst: Tom Buch, Het Wakend Oog

Het Wakend Oog

In 1987 maakte Huitema de eerste schetsontwerpen voor de Barkas 900 MK. Later volgden ontwerpen van hetzelfde type in lengtes van 6 tot 15 meter in diverse uitvoeringen. Huitema en 'Het Wakend Oog' zijn geen onbekenden voor elkaar. In 1989 organiseerde deze jachtmakelaardij een persconferentie op de jachtwerf van Wiebe Bijlsma ter gelegenheid van de introductie van de Bijlsmakotter. Deze kotter is eveneens een ontwerp van Huitema.

Prins Rainier van Monaco

In zijn lange werkzame leven tekende Huitema vele type jachten. Na zijn studie scheepsbouwkunde aan de HTS te Haarlem ging hij aan de slag bij het destijds bekende jachtarchitectenbureau Arco Yachts in Hilversum. In die tijd kreeg hij ook contact met de Stichting Ronde en Platbodemjachten en meette hij een drietal verschillende soorten schouwen op waarvan de lijnen- en zeilplannen gepubliceerd zijn in het bekende boek van de Stichting. Na enige jaren verhuisde hij naar Groningen en kwam als tekenaar/constructeur in dienst bij Scheepswerf Kerstholt. Een veelzijdige werf waar coasters en ander bedrijfsvaartuigen werden gebouwd, maar ook grotere jachten en houten sloepen en boten. De werf werd bekend door de bouw van het jacht voor Prins Rainier van Monaco. Deze opdracht bleek zeer onfortuinlijk uit te pakken voor de werf. Tijdens de proefvaart vloog de machinekamer in brand. Uiteindelijk moest de werf haar poorten sluiten. Huitema had dit al zien aankomen en had voor het faillissement van de werf zijn ontslag ingediend. Hij vestigde zich als zelfstandig jachtontwerper en begon met een serie Zeeschouwen van 6,50 tot 10,00 meter, waarvan een kleine 400 sets tekeningen zijn verkocht.

Oost-Duitsers bepalen de norm

Echter een half jaar later werd hij door Conoship gevraagd hier als coördinator te komen werken. Deze Combinatie van Noordelijke Scheepswerven had van een rederij uit de toenmalige DDR een contract voor de bouw van tien schepen verworven. Opvallend was dat de Oost-Duitsers in die tijd reeds heel veel aandacht besteedden aan strenge geluidsnormen, die in West-Europa nog niet gehanteerd werden. De kennis op dit gebied werd van buiten gehaald en ook door experimenten op de werf verkregen. Deze belangrijke kennis zou Huitema later onder meer gebruiken bij de ontwerpen van de Barkas. De constructiekamer van Conoship werd enige jaren later overgeheveld naar Centraal Staal, waar Huitema hoofd werd van de gehele ontwerpafdeling. Als toenmalig hoofd was hij verantwoordelijk voor het ontwerp van vele soorten schepen.

Geboorte van de Barkas

Toen het in 1986 slecht ging in de grote scheepsbouw besloot Huitema zijn activiteiten als zelfstandig jachtontwerper wederom op te starten. Hij ontwierp een 15 meter rondspant motorjacht en een tweetal kotters van 12 meter. Ondertussen broedde hij op een nieuw

project, dat later zou leiden tot het grote succes van de Barkas. In het eisenpakket stonden de uitgangspunten, namelijk een schip met een 'stoere' uitstraling, een mooie rompvorm met goede vaareigenschappen, een zo laag mogelijk geluidsniveau, een zo gunstig mogelijk rendement van de voortstuwingsinstallatie, een gelijkvloers woon- en leefgedeelte met uitzicht rondom voor alle opvarenden en tot slot een centraal stuurhuis (salon) met een grote open kuip.

Grote doorbraak dankzij Teleac

Bij het ontwerp werd veel aandacht besteed aan de voortstuwingsinstallatie en de geluidsbestrijding. Dankzij de bij Conoship opgedane kennis op dit gebied en de relaties uit deze tijd kon Huitema een en ander optimaliseren in zijn Barkas ontwerpen. In feite hebben de strenge eisen van de Oost-Duitsers destijds hem geholpen bij het volbrengen van de techniek aan boord van de Barkassen. In 1987 waren alle tekeningen gereed en ging er een persbericht uit naar de watersportbladen. Al spoedig volgden vele reacties, zowel van particulieren als van werven. Aangezien er geen demonstratiemodel was, moest die hobbel nog worden genomen. Na veel on-

derhandelen was een scheepsbouwer uit Hoogezand bereid de tekeningen en een staalbouwpakket van Centraal Staal te kopen. Toen het casco gereed was, werd de meest belangstellende particulier gebeld en uitgenodigd. Hij kwam, zag het schip en kocht het nog diezelfde dag. Daarna volgden nog vele nieuwe orders. De grote doorbraak voor de bekendheid van de Barkassen kwam door de Teleac serie 'Varen', in 1991 opgenomen en in 1992 en 1993 uitgezonden. Er kwamen veel reacties op deze Barkas 1000. Ook bestond er veel vraag naar een iets groter model, wat aanleiding was om de Barkas 1100 te gaan tekenen. Later volgde er nog ontwerpen van kleinere en grotere Barkassen.

Exclusiviteit voor drie werven

Inmiddels meldden ook andere werven en particulieren zich aan om tekeningen te kopen. Omdat er klachten over 'wildgroei' ontstonden, besloot Huitema eind 1999 geen tekeningen meer aan particulieren te verkopen en slechts aan drie werven de exclusieve bouwrechten te verlenen: Bouma Jachtbouw in Harlingen, Keikes Jachtbouw in Sneek en Rego Watersport in Lelystad. Nu in 2011 is dit door omstandigheden teruggebracht tot

één werf: Keikes Jachtbouw in Sneek. Echter kortgeleden heeft ook deze werf te kennen gegeven de overeenkomst van de exclusieve bouwrechten te beëindigen.

400 maal Barkas

Vierhonderd Barkassen van dezelfde tekentafel is voor Nederlandse be-grippen een mijlpaal. Van deze 400 schepen heeft Jachtmakelaardij 'Het Wakend Oog' in veertien gevallen een tweede eigenaar voor het schip gevonden. Nummer 14 is de Barkas 1150 OK 'Meander' van de heer en mevrouw Huitema, waar ze van 1999 tot heden met veel plezier in gevaren hebben. 'Het Wakend Oog' is trots dat zij deze opdracht van de ontwerper heeft gekregen. De 'Meander' is binnen twee maanden na aankomst in de overdekte verkoophaven in Woudsend verkocht. Het is een afscheid van de Barkas, met een traan, voor de familie Huitema. Of het ook een afscheid van de tekentafel is, dat weet alleen Huitema.

Jachtmakelaardij
Het Wakend Oog
T: 0514-592060
info@hwo.nl
www.hwo.nl

